

**NOTA DE FUNDAMENTARE**  
**la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei**  
**„Pentru aprobarea Regulamentului privind cerința de fonduri proprii pentru riscul**  
**operațional, modificarea și abrogarea unor acte normative**  
**ale Băncii Naționale a Moldovei”**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Autorul proiectului de act normativ este Banca Națională a Moldovei (BNM)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea Regulamentului privind cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional, modificarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei” (în continuare – proiectul HCE) este elaborat în temeiul art.44 lit. a) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, art.70 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor și în scopul transpunerii prevederilor cadrului european de reglementare aferent cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional ( <b>Regulamentul (UE) nr.575/2013</b> al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, <i>așa cum a fost modificat ultima dată</i> prin Regulamentul (UE) 2024/1623 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2024.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p>În prezent, Regulamentul cu privire la tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate, aprobat prin HCE al BNM nr.113/2018 (în continuare – Regulamentul nr.113/2018) (care a transpus parțial prevederile aferente cerințelor de fonduri proprii pentru riscul operațional din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 modificat și completat prin Regulamentul delegat (UE) 2015/62 al Comisiei din 10 octombrie 2014), stabilește reguli privind cerințele de fonduri proprii pentru riscul operațional potrivit abordării de bază și abordării standardizate, în scopul calculării cerințelor de fonduri proprii. Prevederile Regulamentului (UE) nr.575/2013 transpuse în Regulamentul nr.113/2018 au fost modificate esențial.</p> <p>Astfel, <i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013</i> a fost modificat prin <i>Regulamentul (UE) nr. 2024/1623</i>, în concordanță cu standardul BCBS privind riscul operațional, substituind multiplele abordări (abordarea de bază, abordarea standardizată și abordarea avansată de evaluare) cu una singură – noua abordare standardizată.</p> <p>BCBS a revizuit standardul internațional privind riscul operațional pentru a simplifica cadrul privind riscul operațional, toate abordările existente pentru estimarea cerințelor de fonduri proprii pentru riscul operațional au fost înlocuite cu o metodă unică, care nu se bazează pe modele, și anume noua abordare standardizată pentru riscul operațional. Regulamentul (UE) nr. 575/2013 a fost aliniat la cadrul Basel III finalizat pentru a contribui la condiții de concurență echitabile la nivel internațional și pentru a asigura eficacitatea în continuare a cadrului privind riscul operațional. Noua abordare standardizată pentru riscul operațional introdusă de BCBS combină un indicator care se bazează pe dimensiunea activității unei bănci cu un indicator care ia în considerare istoricul pierderilor băncii respective. Cadrul Basel III finalizat prevede un nivel de putere discreționară cu privire la modul în care poate fi implementat indicatorul care ia în considerare istoricul pierderilor unei instituții. Pentru asigurarea unor condiții de concurență echitabile și pentru simplificarea calculării cerințelor de fonduri proprii pentru riscul operațional, această putere discreționară a fost exercitată în mod armonizat pentru cerințele minime de fonduri proprii la nivelul UE, prin ignorarea datelor istorice privind pierderile operaționale pentru toate băncile.</p> <p>Astfel, necesitatea aprobării noului cadru normativ aferent cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional derivă din modificările efectuate în cadrul normativ european.</p> |
| <b>3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Proiectul HCE are drept scop:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 1. Abrogarea hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.113/2018, prin care a fost aprobat Regulamentul cu privire la tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 2. Aprobarea noului Regulament privind cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional care are drept scop:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 2.1. introducerea unor definiții, specificarea entităților cărora li se aplică prevederile Regulamentului – băncilor și sucursalelor din Republica Moldova ale băncilor din alte state, precum și baza de calcul a acestuia – bază individuală și bază consolidată;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 2.2. stabilirea formulei conform căreia se calculează cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional care este reprezentată de componenta indicatorului de activitate (BIC) și care se bazează pe măsurarea îmbunătățită a venitului brut. BIC se calculează înmulțind indicatorul de activitate (BI - o măsurare progresivă a venitului care crește odată cu dimensiunea băncii) cu coeficienți marginali (MC - coeficienți determinați de reglementator care cresc în funcție de dimensiunea băncii). BI corespunde unui indicator pentru riscul operațional bazat pe situații financiare. Este format din trei componente, toate în medie pe trei ani: |
| • componenta dobânzi, leasing și dividende (ILDC)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| • componenta de servicii (SC)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| • componenta financiară (FC).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 2.3. stabilirea necesității calculării pierderii anuale din riscul operațional;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 2.4. obligarea băncilor de a dispune de cadru de gestionare a riscului operațional.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 3. Ajustarea prevederilor Regulamentului privind cadrul de administrare a activității băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.322/2018, cu prevederile noului cadru de reglementare a cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 4. Modificarea Regulamentului cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.158/2020 (în continuare – Regulamentul nr.158/2020), în scopul excluderii prevederilor care specificau obligația băncilor de publicare a abordărilor pentru evaluarea cerințelor de fonduri proprii aferente riscului operațional, întrucât nu vor mai exista abordări multiple ci doar abordarea standardizată. Din aceleași considerente nu se va mai publica nici informația aferentă cuantumului expunerilor ponderate la risc (RWA) pentru abordările abrogate.           |
| <b>3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Nu este aplicabil.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>4. Analiza impactului de reglementare</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>4.1. Impactul asupra sectorului public</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Nu este aplicabil                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Implementarea proiectului nu are impact asupra bugetului de stat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>4.3. Impactul asupra sectorului privat</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Noua abordare standardizată îmbunătățește sensibilitatea la risc prin măsurarea îmbunătățită a venitului brut (BIC). În plus, o singură abordare standardizată facilitează comparabilitatea activelor ponderate în funcție de risc (RWA) între bănci.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>4.4. Impactul social</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Nu este aplicabil                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Nu este aplicabil                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>4.5. Impactul asupra mediului</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Nu este aplicabil                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>4.6. Alte impacturi și informații relevante</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Nu este aplicabil                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Proiectul HCE al BNM „Pentru aprobarea Regulamentului privind cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional, modificarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei” are drept scop alinierea regulilor de calculare a cerințelor de fonduri proprii pentru riscul operațional la legislația europeană de pe acest segment, în speță, Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, <i>așa cum a fost modificat ultima dată</i> prin Regulamentul (UE) 2024/1623 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2024.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Regulamentul nr. 575/2013</b> cunoscut și ca Regulamentul privind cerințele de capital (CRR) instituie un set unic de norme prudențiale armonizate pe care trebuie să le respecte băncile din întreaga UE. Acest „cadru de reglementare unic” are scopul de a asigura aplicarea uniformă a standardelor globale (Basel III) în statele membre ale UE și de a spori robustețea și reziliența băncilor în perioadele de stres economic. Proiectul HCE al BNM vine să asigure continuarea transpunerii Regulamentului nr. 575/2013 cu modificările aduse prin Regulamentul (UE) 2024/1623 care a introdus, pe lângă alte reglementări, și abordarea unică (abordarea standardizată) pentru calcularea cerințelor de fonduri proprii pentru riscul operațional. Proiectul HCE al BNM asigură transpunerea parțială a actului UE în partea ce se referă la cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional. Transpunerea integrală se va efectua după transpunerea în reglementările prudențiale a prevederilor netranspuse din Regulamentul (UE) nr.575/2013 aferente sistemelor instituționale de protecție.<br>Pentru articolele transpuse din Regulamentul nr.575/2013 a fost întocmit tabelul de concordanță. |
| <b>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Paralel cu aprobarea proiectului HCE, se vor transpune în <i>Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere</i> (aprobată prin HCE al BNM nr. 117 din 24.05.2018) prevederile aferente raportării cerințelor de fonduri proprii pentru riscul operațional din <i>Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/3117</i> AL COMISIEI din 29 noiembrie 2024 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește raportarea în scopuri de supraveghere a instituțiilor și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 2021/451 (în continuare Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/3117).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>7. Concluziile expertizelor</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Proiectul este corelat cu prevederile actelor normative, aflate în conexiune, iar modificările și completările propuse nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative amendate.<br>Urmare aprobării Regulamentului privind cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional, informația cu privire la activitatea economico-financiară (în particular indicatorii aferenți capitalului) din Regulamentul nr.158/2020 se modifică pentru a asigura publicarea pe pagina web a băncii și afișarea pe panourile din oficiile bancare a cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional.<br>Paralel cu aprobarea proiectului în cauză, urmează a fi aprobate modificări la Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere (aprobată prin HCE al BNM nr.117/2018) în partea ce se referă la raportarea cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional.                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

Hotărârea CE va intra în vigoare la 1 ianuarie 2027, termen în care băncile își vor ajusta cadrul intern de reglementare, astfel încât să se conformeze prevederilor Regulamentului privind cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional și să reușească să raporteze cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional ținând cont de prevederile Regulamentului în cauză.

De asemenea, din 1 ianuarie 2027, băncile vor publica trimestrial pe pagina lor web, vor păstra în oficiul bancar și vor face accesibil publicului, la cererea acestuia, informația privind cuantumul expunerilor ponderate la risc pentru riscul operațional pentru perioada ultimilor trei ani.